

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Пощиною число по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш» а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо русне ми серце і віра руса» З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
п. Домбровського (Хорунчини). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
славнім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні довесеня по
30 с. від стрічки.

Учім ся від наших сусідів!

(+) Slowo polskie подає в ранішнім числі з 16. червня с. р. письмо з Бережан про святкованє роковин конституції 3-го мая, на які прибуло 500 заступників читалень (репрезентуючих 28 читалень бережанського і перемишлянського повіту). Провідником віча вибрано д-ра Ковеніцького (доцента соматології в учит. семінарії в Тернополі). На вічу ухвалено однодушно внесенє: «Зібрані ухвалюють не уживати иньшої мови між собою і з сторонами, лише польської, і будуть старати ся, щоби всі Поляки не говорили иньшою мовою лише польською, яко своєю рідною». Ухвалено також в живий час засновувати захоронки для малих дітей, котрих родичі заняті роботою в полі, а крім того засновувати ad hoc польські округи для частіших зборів і віч в цілі нарад над сучасним положенєм Польщі. Маршалок Трачевський взивав, щоби учасники сего віча були проповідниками тих ідей по селах.

Так заходять ся наші сусіди, щоби зберегати нібито zagrożений стан свого посідання. Се повинно нам послужити прикладом, щоби і наша оśвічена верства суспільности взяла ся до оśвідомлюваня широких верств рускої суспільности, почувала наших селян про нашу минувшину, заохочувала до любови свого рідного слова, щоби они знали, що нашої мови на основі законів і розпорядків належить ся пошанованє у всіх властей, чи то державних чи автономічних, щоби до тих властей звертали ся в рускій мові чи то в слові, чи в письмі.

Маємо доволі читалень, але они проявляють звичайно мало життя, або навіть коли є діяльні, то обмежають ся самі на себе. Годилось би, щоби такі заступники читалень збирались з різних місцевостей разом, познакомлювали ся з собою, заохочували ся і загрівали взаємно, а тоді і розвиток поодиноких читалень буде успішніший і живіший. Однак такі збори не повинні обмежити ся лише розбуджуванєм одушевлення і сьвідомости народної, але повинні вказувати селянам і міщанам дорогу до економічної роботи, до самопомоги, до закладаня Райфайзенек, подавати селянам відомости з господарства і иньших їм потрібних наук. Передовсім тут головна задача спадає на наше духовенство, але вже й між світськими найде ся доволі охочих сил, котрі би несли світло науки і сьвідомости народної в широкі верстви рускої суспільности. Важною також було-б річию, щоби не лише самі селяни прибували на такі збори, але також і жіноцтво, бо лише тоді така робота буде тривка і успішна, якщо жіноцтво перейме ся народною сьвідомістю. Нечужого ми бажаєм, а свого то права, не займаємо нікого, але хочемо трудити ся для подвигнення свого народу.

В справі громадської і окружної служби здоровля.

(Нодіслана стаття).

(Конець).

Понеже санітарні округи, як виказують цифри, таку корисну розвинули діяльність для поправы відносин задля здоровля, проте вказаним є в інтересі так убогого населеня, як і загалу, старати ся о дальший розвій округів.

Однак на тім полі дає ся від кількох літ спостеречи застій. Число необсаджених округів що раз то більше прибуває. Лікарі взагалі не старають ся о окружні посади, а много дотеперішних лікарів окружних опускають свої посади.

Як причину тих злих відносин піднести мусимо, що побіч надзвичайно лихих матеріальних умов, також брак всякої безпеки на старість, як також безпеки для родин лікарів окружних на випадок смерті, впливає на сей стан. Ті лікарі, при сповненню законних обовязків, як нищене епідемії, несуть своє житє і здоровлє і своїх родин для добра цілої людности, — в заміну за те за свою службу, повну посвячення, не одержують нічого відного. В протягу минулого десятилітї на 116 окружних лікарів 13 (а до хвилі, як се пишемо 17), переважно молодих людей, низше 35 літ, пало жертвою заводових обовязків.

Если кілька тисячів народних учителів має запевнену емеритур, чи не вистарчило би фондів також і для сто кільканайцять окружних лікарів, котрі так корисно впливають на відносини задля здоровля в краю? А пречинь окружна служба вимагає майже безнастанного нараження здоровля і життя і потребує високого образования як стан народних учителів.

Окружні лікарі, в своїй петиції, поданій до Соїму о призванє емеритур, зобовязали ся до оплаченя потрібних процентів від своїх річних пенсій, а також до вкладки за минулі літа для маючого повстати фонду емеритального, а також вказали на вищі жерела доходів на ту ціль, як оплати за оглядини померших, за оглядини худоби і мяса через них доконувані, кари грошеві і т. и.

З тих жерел може повстати така сума, що краєві фонди через заведенє емеритур не будуть зменшені, а людність не дізнаєть обтяження. Коли би однак по літах 30 або 25 випало по зменшеню ся емеритального фонду уділити на ту ціль субвенції, — то при незначнім числі окружних лікарів і низьких емеритурах, буде она дуже мала.

Справу заведеня примусової обезпекы всіх окружних лікарів, перепровадити у нас може тільки Соїм, подібно, як ухвалили обезпеченя лікарів також і иньші соїми, як в Моравії, Країні і Каринтії.

Поліпшенє матеріальних умов, а передовсім заведенє емеритур і заосмотреня для вдів і сиріт притягне без сумніву добрі лікарські сили і заохотить їх до витривалої служби в округах.

В противнім случаю застій в обсаджено округів, який від кількох літ дає ся спостеречи, прибере такі розміри, що при щораз зменшаючим ся числі слухачів медицини, не буде можливим при захованю дотеперішних умов обсадити округи.

Само собою розуміє ся, що тоді і зникнуть також ті користи, які дали осягнути ся

для краю при дотеперішнім законі, хотия він має численні похибки.

Ся справа має на цілі поліпшенє відносин задля здоровля особливо в східній Галичині, є дуже потрібна і заслугує на докладне розслідуженє в Соїмі.

„Ер.“

Державна рада.

Межи відчитаними інтерпеляціями була пос. Романчука до міністра просьвіти в справі поминання Русинів при іменованях учителів і директорів в галицких наукових заведенях. З днешнього порядку приступлено до дальшої подрібної дискусії над податком від білетів залізничних.

білетів залізничних.

Пос. Гибеш виказує, яким великим тягарем буде сей новий податок і твердить, що правительство не мало відваги прямо зажадати податку на гармати і тому внесло се предложє. Міністер скарбу Бем-Баверк виказує, що більше обтяженє I і II класи податком від білетів спонукало би лише публіку уживати дешевіші класи і принесло би величезні шкоди скарбови, а зовсім не обтяжило би більше богатіші верстви населеня. Відспирає твердженє, мов би сей податок був призначений на гармати. По промовах пп. Вагнера і Штайнера прийнято §. 1, 3 і 12, а відтак по довшій дискусії, в якій взяли уділ міністри Бем-Баверк і Вітек, також решту параграфів без ніякої зміни, після чого ухвалено цілий закон в другім і третім читаню.

Пос. Менгер жалує ся на телефони і вносить резолюцію, аби часть ухваленого податку обернено на напругу і розширенє телефонічної сіти. Резолюцію ухвалено.

Против пангерманізму.

Пос. Кльофач в запитаню до президента палати підносить, що вніс інтерпеляцію до президента кабінету з причини послідної промови німецького канцлера гр. Більова, виголошеної в прускій палаті панів підчас дискусії над антипольским колонізаційним законом. В сій промові заявив гр. Більов, що обовязком німецької держави є беречи всюду німеччини. Є се натяком і вказівкою для Німців поза границями Прусів, а передовсім для австрійських Німців. Бесідник просить през. палати, щоби звернув увагу д-ра Кербера, щоби вже в середу відповів на сю інтерпеляцію. Відповіді на інтерпеляцію в мальборекській справі цісаря Вільгельма, през. кабінету відмовив в спосіб, характеристичний для нашого парламентаризму. Коли ся інтерпеляція вийшла в острих висказах, то лише тому, що укоронований бесідник прямо ударив всіх Славян п'ястком в лице. Нині — кінчив пос. Кльофач — убираю рукавички і чемно прощу о відповідь на завтра, щоби ціла наша публічна опінія набрала пересвідчення, що австрійське правительство не задумує працювати pour le roi de Prusse!

Промову Кльофача оплескували привклонники, а переривали всенімці, так, що прийшло кілька разів до сварки між одними а другими. Президент гр. Фетер заявив, що закомунікує др. Керберови.

Інтерпеляції.

Відчитано інтерпеляцію пос. Яворського в справі слідства задля бориславської катастро-

фи, пос. Шенерера, чи пражительство, після димісії міністра д-ра Резека, приклонне залишити вже раз іменоване иншого чеського міністра-краяна, вкінці пп. Кльофаца і Кремпі в справі промови гр. Білова. Їго промову називають інтерпелянти нарочним підбурюванем Німців поза границями Німеччини, особливо в Австрії. Коли австрійські мужі мовчали до тепер на всі провокації, які вийшли з Берліна, то по бесіді Білова мусять промовити, коли їх безнастанна мовчанка не має викликати вражіння, що Австрія є вазалем Німеччини. Австрійські мужі стану мусять піднести історичну задачу Австрії, яка на се повстала, щоби через злуку в одно, малі держави і народи одержали достаточну силу до охорони свого існування та індивідуальності. Інтерпелянти запитують президента кабінету, якої він гадки що-до історичної задачі Австрії і чи приклонний проклямувати публічно се становиско, як відповідь на слова німецького канцлера, які в першій ряді з цілою певністю були звернені против Австрії.

Вкінці пос. Волф вносить, щоби справу видання Шалька поставити на денний порядок найближшого засідання, а пос. Шенерер вносить, щоби всі справи що-до нетикальності послів поставити на денний порядок слідующего засідання. Оба внесення ухвалено.

Слідующее засідання нині рано.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Висаріона; рим.-кат. Гервазія. — В п'ятницю: гр.-кат. Теодота; рим.-кат. Регіни.

— **3 Наукового Товариства ім. Шевченка.** Засідання філіологічної секції буде в четвер дня 19. червня с. р. о 6. годині з таким порядком: 1. Із студій над Ксенофонтом Філ. Колесси, реф. Іл. Кокорудз; 2. Незвісна поема Федьковича «Слава Ігоря», реф. М. Павлик. 3. Біжучі справи.

— **Засідання Виділу тов. а ім. Ів. Котляревського** відбуде ся дня 19. с. м. в четвер о 7½ вечером в комнатах «Рускої Бесіди».

— **3 руско-народного театру.** В репертуарі нашого театру, що гостить тепер в Тереховці, зайшла зміна о стільки, що в суботу 21. с. м. будуть виставлені «Ямарі», оперета в 2 актах Целлера, а в неділю 22. с. м. «Невольник», картини з козацького життя в 5 діях Кропівницького (після поеми Шевченка).

— **Прогулянка на Погулянці.** В неділю дня 22.

с. м. в реставраційнім огороді на Погулянці (коло давнього бровару Кляйна) відбуде ся прогулянка заходом львівського «Кружка українських дівчат» і «Січі» при співучасті товариств: «Руська Бесіда», «Клюб Русинок», «Сокіл», «Львівський Боян» і «Основа». Програма прогулянки складає ся з сензаційних новостий, як: Халдейка ворожка, конкурси краси, велика томболя з дорогами і численними фантами, монольог, фотограф-аматор, круг щастя, похід зі смолоскипами і лямпіонами, штучні огні, конфетті, вужі і т. ин. Хор «Сокола» відсьпіває найновіші композиції зі свого багатого репертуару. На полянці в лісі, який сусідує з огородом, відбудуть ся товариські забави: гра в пилку, в обручі і ин., а вечером будуть танці в просторій сали при звуках військової оркестри 80. п. п., яка буде грати на прогульці. — Заменятий буфет дуповитий цілости. — Початок прогулянки о 3¼ год. полудни. Вступ від особи 50 сот., родинний білет на 4 особи 1 К 60 сот. В случаю непогоди прогулянка відбуде ся в другу неділю в сею самою програмою.

— **Збори «Селянської Ради»** у Львові. В п'ятницю дня 20. с. м. відбудуть ся збори повітового політ. товариства у Львові «Селянська Рада» о 12. год. в полудне в комнатах «Зорі» при улиці Краківській 17.

— **Віче в Козовій.** В середу дня 25. с. м. відбуде ся народне віче в Козовій (бережанського пов.) о 10. год. рано з отсим порядком: 1. Еміграція і економічне положення руского народу. 2. Справа руских шкіл. 3. Справа руского обряду. 4. Політичне положення руского народу.

— **3 Відня пишуть нам:** Атец Семіоноф, від коли зложив свій докторат, став вже зовсім неможливим. Вже давніше проявляла ся кацапська коловатизна у високій степені у мастиного отця, але останними часами прибрала она форму божевільних нападів. Мало того, що сей многогладийний душпастир уїдає раз враз із амвони на ненависних Українців ріжаних відтінків, він поєнує ся послідніми часами до такої безличности, що важить ся — *розуміє ся, також з амвони — безчестити пам'ять нашого Тараса.* Ото попередньої неділі закликав в церкві людей, щоби не йшли на вечерок в честь Шевченка, який устроювало тутешнє робітничє товариство «Поступ», хотів в єго програмі не було нічого противного Церкві. А в неділю 15. с. м. безчестив в арогантський спосіб пам'ять нашого Генія, викликуючи з амвони щось в тім роді, що він не «узнає» Шевченка яко чоловіка, бо він стоїть під тим зглядом дуже низько. Ото дочекав ся Тарас! І найбільші критики ставлять єго як чоловіка дуже високо, аж атец-монгол посьмів посягати по єго честі. Але на тім ще не конець. Атец доктор хотів би мимо того сидіти на двох стільцях, а робить се в такий незручний спосіб, що аж жалісно і гидко стає на сей вид. Вже перед тим голосив він *приватно* орбі

et orbі, що він народо єдь найчислїйшої крви, тільки родинні звязи змушують єго буги кацапом, а в неділю цю згаданий проповіді зваявив ся в «Родині» *внести toast на честь України* (не Руси, але України!). Здає ся, що тут не треба коментарів. Може би Св. Кінессторія зволїла усунути вже раз від нас ту кацапську язву і поучити того Азіяту на амвоні, що церков, се не місце на кацапську пропаганду. В противнім разі вийде зовсім небажаний скандал. Уж кілька разів задумувала значна часть присутних вийти остентаційно підчас такої проповіді о Семіонова і тільки поважанє для сьвятого місця змогло здержати їх від того... Тож радимо вам, цареславний отче, опустити нас чим скорше, а пока-що виливати перед кождою проповідю ведро зимної води на голову!

— **Напасть «Галічаніна» на оо. Василян.** Просьвітна діяльність оо. Василян між нашим народом є солино в оці галицьких ренегатів, тому «Галічанін» старає ся клеветою підкопати їх повагу. Найострійшою колькою, що колить і пече закамінїде серце ренегата, є «Місіонар» видаваний оо. Василянами в Жовкві, який розходить ся в тисячах примірників між селянами. Се й є причиною, що «Галічанін» денунціює «Місіонаря» і єго видавців, випускаючи такі місця в «Місіонарі», що їх можна приложити до галицьких кацапів. «Галічанін» кинув ся на «Місіонаря» з таким слїпим завзятам, що не добачив сердега, як признав цілковиту неміч кацапства в Галічині. Наведемо ту власні слова «Галічаніна», аби показати єго безосновну напасть: Він пише: «...в послѣднее время, когда на галичской Руси возникъ пайдокрайзмъ, редакторы-басиліане стали также культивовати єго въ своемъ периодическомъ изданіи. *Побивають «москалей» и «москвофиловъ ученики гимназій, студенты университета, учителя народныхъ і середнихъ школъ, радикалы-селяне і міщане* — зачѣмъ же не побивати ихъ и басиліанамъ, воспитаннымъ і воодушевленнымъ русскимъ патриотизмомъ польскими іезуитами? И кинулись отцы черноризцы на москвофиловъ до такой степени, что называли ихъ просто — свинымъ. Кто тому не вѣритъ, можетъ убѣдиться изъ девятого листа «Місіонаря», изданного за 1 май тек. года. Въ томъ листѣ на стр. 138 стоить вразительно написано, что «изъ русина можно сдѣлати даже свиное». — З сего послїдного речєня заключає «Галічанін», що галицьких кацапів названо св. ньями, але хто инший сего не добачив би по прочитаню цілої статї в «Місіонаря». Замітимо лише, що в сїм случаю справдилася пословиця: «Вдар об стіл, а ножиці відізвуть ся».

— **Друга денунцияция «Галічаніна».** Вчерашній «Галічанін» доносить замітну подїю, яка приключала ся в понеділок Зелених сьвят: «Вихованці жіночого заведення СС. Василянков у Львові — пише «Галічанін» — приходили що року в понеділок Зелених сьвят до церкви духовної

13)

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ПАРАЦЯ.

комедия в 3 актах зі сьпівами.

Сцена III.

НАСТЯ, ЯВДОХА.

ЯВДОХА

Ой так, так, я завжди казала, що з панамі нема що собі зачинати.

НАСТЯ.

Ви казали, а я таки так зроблю. Більше навіть не подивлю ся на него.

ЯВДОХА.

Ой певно. Що се значить такий маляр! Ні з піря, ні з мяса. Ні то він такої науки не має, аби брав гроші в уряді, ані він не має ґрунту, ні худоби. От, намалює якусь дурницю, тай чекає, доки хто не змилує ся тай не купить! Тфу, та ще раз тфу на таке! Як би то він ще малював такі образи, як от у церкві, то ще би мав свій хлїб у руках. Чи у новій церкві стіни малювати, чи до старої вістар вставити, — завжди найшла би ся для него робота. А то він малює таке, що і сором казати: дівки, як перуть на ріці, або гребільників при полуденку, або чабана з отарою — а хто би за таке гроші давав!...

НАСТЯ.

Тепер ви так кажете, а перше як єго хвалили тай паном величали?

ЯВДОХА.

Хвалила, бо давав мені заробити добре, але я завсе казала і кажу, що не даром вигадали пословицю: знай ся кінь з конем, а віл з волом. Ти повинна собі вийти за господарську людину і стати собі газдинею, як належить.

НАСТЯ.

А я, певно, може би ви тепер віддали мене за простого такого бойка, аби ціле село сьміяло ся з мене!

ЯВДОХА.

А кождо ти виглядаєш? За панані, за Іванані — чи думаєш посивіти дівкою?

НАСТЯ

(*напів через плач*).

Не гривіть мене, мамо, не дорікайте мені. Я цілу ніч не спала, біла ся з гадками, що мені тепер робити.

ЯВДОХА

(*таємничо*).

Я тобі скажу, що тобі би треба зробити. Тому Американцєви забий памороки. Най маляр видить, що ти лише потребуєш оком моргнути, тай зараз будеш мати такого самого пана, як він, а може ще і ліпшого.

НАСТЯ.

Невно що ліпшого. Коли він вже з Америки аж сюда приїхав, то у него деє грошей повні кишені.

ЯВДОХА.

Ото розумна ти нївроку дівчина у мене. Ой, коби то, коби! Як би ти сего Американця привернула до себе, то цілий біді був би кінець. Я дала би єму гарне приданє за тобою тай спо-

кій душі: нема процесів, нема коштів, нема клопоту — усьому ділу амінь! (*оглядає ся на дорогу*). Ого, от вже і маляр летить як той античко. Ще сонце добре не зійшло, а він вже тут. Ходім звідси, най єго не бачу.

НАСТЯ.

Ні, зіставте мене, я хочу з ним вже раз покінчити.

Сцена IV.

Тїж, ТРАЧКЕВИЧ.

ТРАЧКЕВИЧ

(*надїздить на колесі*).

Добрий день, Настю!

НАСТЯ.

Ов, вже так рано? Відколи ви схапєте ся так досьвіта?

ТРАЧКЕВИЧ.

Маємо іти на Зелемінь. Я вже так тішу ся на се, що цілу ніч не міг спати.

НАСТЯ.

А ми вибираєм ся на Аршиці в полонину. Чи не підете з нами?

ТРАЧКЕВИЧ.

На Аршиці? Як-раз тепер? По щож я піду? Сіно не буду прецінь робити з вами.

НАСТЯ.

Ви ще торік замовляли ся піти з нами на цілі дві неділі в полонину. Там будете мали що малювати: верхи, долини і скали і воду на гуркалах і озеро — всьо, що можна видіти в горах.

семинарії, яка має в сей празник свій храмовий день. По богослуженню вихованці являлися громадно в комнатах духовника заведення о. Дольницького, який гостив їх конфітурами. Вчора (ви. в понеділок) явилися також вихованці під духовною семинарією, але до церкви не вийшли, хотів їх богослови туди запрошувати. Виждали вони на улиці до кінця богослуження, аби показати, що в часі страйку «пайдократів» вони не можуть явити ся в церкві. По богослуженню зайшли до духовника на конфітури. — Даліше «Галічанін» наводить поіменно трьох настоятелів духовної семинарії, які задля перепони не могли стати в понеділок до соборної Служби Божої в семинаричній церкві. Вкінці «Галічанін» не забув «обратити увагу» на се совіта «Народного Дому», до якого належить заведення СС. Васильянок.

— **Нагороджені гузари.** П'ятьох гузарів, ранених пам'ятного дня 2. с. м. на Стрілецькій площі — де п'ять осіб утратило життя — одержали нагороди (?): трьох по 100 К, один 300 К, а один 500 К.

— **Вінчанє п. Івана Рибчука,** управителя школи в Городенці, з панною Марцелією Науківною відбуде ся дня 22. с. м. о 8. год. вечером в парохіальній церкві в Снятині.

— **На коронацію короля Едварда VII** виїхала зі Львова до Лондона депутація 12 полку гузарів, якого властителем є англійський король. До депутації належать: полковник Байнай, підполковник Кох і ротмайстер Жульом.

— **До ц. і к. кадетської школи для піхоти у Львові** будуть прийняті з початком слідуєчого року шкільного — вересень 1902 — і то на перший рік аспіранти в числі около 50, прийняте до висших класів послідує лише виїмково. Услівя прийняті на перший рік такі: а) австрійське або угорське горожанство; б) фізичне уздібненє до військової вихованя; в) вік що найменше 14 літ і не переступаючий літ 17. (1. вересня в році прийняті); г) укінченє що найменше з достаточним поступом чотирох низших класів школи реальної або гімназії, при чім не зважає ся на недостаточний поступ в языках латинським і грецьким. Крім того мусять аспіранти зложити в кадетській школі вступний іспит. д) Зложєне оплати шкільної а то: 24 К річно за синів офіцерів в чинній службі і на пенсії, військових душпастирів евангелічного, греко-католического і греко-східного віроісповіданя, вкінці військових урядників; 160 К річно за синів гажистів в резерві, цивільних урядників державних і урядників ц. і к. двора; 300 К річно за синів всіх інших горожан. Шкільну оплату належить зложити в 2-ох ратах з гори; та оплата обіймає всі кошти за харч, одєжу, науку і шкільні підручники. е) вдоволяюче обичайне поведєнє; вкінці: з) заосмотрєне білем і деякими иньшими предметами. — Просьби о прийняте до кадетської школи після

взірця поміщеного в Aufnahms-Bedingungen (услівя прийняті) мають своїми аспірантів внести прямо до команди кадетської школи найпізнішє до 15. серпня (найлішє по укінченю шкільного року в середних школах). Друковані потрібні услівя прийняті (Aufnahms-Bedingungen) в німецькій, в польській або в руській языці можна дістати в команді кадетської школи за ціну 40 сотиків від штуки. — Кадетська школа для піхоти має 4 класи; елєви 4. року, що мають відповідну кваліфікацію, виходять заступниками офіцерів. Супротив теперішнього авансу в піхоті і при стрільцях осягають цотому більшє-меншє до року степєнь підпоручника.

З ц. і к. команди школи.

— **Чого вже не вигадують?** В Парижі отворено бюро, в яким за гроші можна набувати право авторства всяких творів письменства. Окремий відділ в бюро вироблює всякі потрібні праці для послів всіх парламентів. Так приміром за обробленє проекту закона платив би по сол 1000 франків, за внесенє в парламенті 500 фр., за інтерпеляцію 300 фр., за петицію 200 фр., а за наглє внесенє 100 фр.

— **3 острова Мартиніка.** Відгребуванє трунів в Сан-Пієр відкриває безліч страшних сцен з послідних хвилин нещасного міста. Тут відгребано жінку в молячій поставі, на вколінках, як хопила ся в розпучі за голову обома руками; там знав пятеро людей, збитих в купу, лежали на землі з виразом страху на замерлих лицах. В иньшій домі знайдено мушану сидячого при бюрку. Молода дівчина, мабуть єго дочка, обняла єго за шию, а якийсь молодий чоловік лежав на підлозі з виразом просьби в лиці. Цілі маси трунів находженє по льохах, під ліжками і в иньших закутках, де люди шукали ратунку. Деякі трупи є надємалєні, більшість однак не носить і найменшого сліду попарєня. Видко, задусили їх гази. — Дєннє палить около 600 трунів.

— **Ловля перел в Австралії** привносить чималє жєрєло доходу, тож ведуть її підприємці на великі розміри. Вивіз перлових мушлів виносив в 1900. р. 125 тєч, вартости 128.461 фунтів штерлінгів. На західну Австралію припадало 733 тєч, вартости 83.428 ф. шт. а перел вартости 20.000 ф. шт., на територію північну 175 тєч, вартости 22.674 ф. шт. Загалєно вивезєно 2.158 мушлів і перел, вартости 257.553 ф. шт. Сей промисл займає велику скількість пароходів і безліч нурків та иньшої служби. Європейські торговельники довозять перли і мушлі до австралійських портів.

— **Буря.** Над рікою св. Антона в Америці лютила ся страшна буря, та — як доносять — майже зовсім змєла з лица землі осєлю Голіяд (в стані Тексас), яка числила близько 10.000 населєня. Поверх 200 осіб найшло смерть відразу на місці і кілька соток було ранєних. З будинків остало лишє кілька.

— **Плягіят.** Перед недавними часами виставлювано навіть на сцені львівського театру перєведену з французького драму п. в. «Сірано де Бержєра». Авторство сеї драми приписувано французькому писатєлеви Ростандови. І дійсно Ростанд єї написав, але в останнім часі показало ся, що тему а навіть цілі сцени взяв автор до згаданой драми від чїгаївського писателя Еберлі Гросє. Коли про те дізнав ся Грос, вніє жалобу на Ростанда о плягіят. Засудом в Чикаго признано, що Сірано де Бержєра є плягіятот і заборєно виставляти сю штуку в театрі. Le Français оголошує на основі присуду кілька аналогїчних сцен драми Ростанда зі сценами драми Еберлі Гросє, а поміж ними є кілька слово в слово таких самих. Аналогїю находять у всіх актах з виїмком останнього, який Грос признає за власність не свою а Ростанда. Оба писатєлі доказують, що один не знав про твор другого.

— **Крадіж дорогого каменя коронного.** Зі скарбу королівського в Штокгольмі украли один з найгарнійших каменів дороговісних коронних, именно рубін, ваги 225 каратів, котрий від 1678. р. находив ся помежи дороговісностями шведського дому пануючого. Вартість єго подають на пів мільона корон шведських. Сьмілої крадежи допустив ся імовірно якийсь міжнародний злодій, бо Швеція є краєм, де власність чужа, а передовсім публична, є в величїм пошавовку.

— **Родимці! Пам'ятайте на фонд будови при-
ватних гімназій!**

Телеграми.

Норимберга, 18. червня. Коли цісар Вільгельм виїздив вчєра на перегляд війська, якийсь мушану скочив на степєнь єго повозки. Незнакомого спіймано і передано поліції.

Москва, 18. червня. Болгарський князь Фердинанд виїхав до Києва.

Лондон, 18. червня. Reynolds-News доносять, що Англія наміряє заняти цілий Єгипет. Німєччина годить ся на те за ціну: 1) будови залїзниці в Малій Азії; 2) відступленя якогось простору над рікою Янсеї і 3) відступленя порту Бейза у східній Африці.

Лондон, 18. червня. Лєрд Кіченєр доносить: Спис Бурів, що зложили оружє, є вже повний; в Трансвалі зложило оружє 11.225 Бурів, а в Оранії 5.395.

Берлін, 18. червня. З Петербурга доносять, що Болгарія має бути проголошена королівством в 25. роковини єї незалежности.

ТРАЧКЕВИЧ.

Так, так... але те сємє я побачу і на Зелємїню. Ми вчєра умовили ся з тим панєством.

НАСТЯ.

З нами ви скорше умовили ся.

ТРАЧКЕВИЧ.

Ну так, але видите, не годить ся їм робити заводу...

НАСТЯ.

А мені годить ся робити завід з того, що ви мені говорили, що обіцювали? Чи думаєте, що я не бачила вчєра вашого примилуваня, не чула вашого співаня, що я не знаю про вашу зраду. Тота панночка, тота Ярина впала вам в око! Може зачнєте єї тепєр малювати?

ТРАЧКЕВИЧ.

Лише ви, Настю, не прирівнюйте себе до панни Ярини. Вас не повинна нічо обходити панна Ярина. Можете мене виганьбити, гордити мною — я признаю вам слупність. Але не доторкайте ся навіть словом панни Ярини.

НАСТЯ.

А щож таке для вас є тота панна Ярина? Я маю до вас більше право. Скажіть мені по правді, чи ви гадаєте зі мною женити ся, чи лиш так дурите?

ТРАЧКЕВИЧ.

(пауза — з розвагою).

По правді... я не гадаю женити ся, але і не хотів вас дурити.

НАСТЯ.

Як не хотів дурити? А чому ви завертали мені голоєву, чому примилували ся до мене, обіцювали мені золоті гори?

ТРАЧКЕВИЧ.

Правда, було так, але я собі завсєгда гадав, що як намалюю який великий образ, а він удасть ся мені і найде доброго купця, то я побудую тут у вашім сєлі гарну віллу і скляне піддаше для себе, буду тут малювати і осєду тут в вашій чудовій долині. А в тім склянім замку господинєю мав бути ніхто иньший, лишє ви, Настю...

НАСТЯ.

Так ви не хочете жити в місті, де так красно, так весєло, тільки от-тут між дикими горами та нашими патлатими бойками?

ТРАЧКЕВИЧ.

Для артиста ся долина се розкіш, се рай. Впрочім і задля вас я не сидів би в місті. Там треба нагинати ся до міських звичаїв, до міських людей. Ви мусїли би скинути сей гарний народний стрій — а я не хотїв сєго.

НАСТЯ.

То ви гадали, що я цілий свій вік буду ходити у зрубнім платію, буду підєрізувати ся крайкою, тай може під чинєць обітну коси? Хиба би я розуму не мала. А дєж ваші обіцянки, що мене піднесєте, просьвітите, що зрівняєте мене хотьби з якою панєю?

ТРАЧКЕВИЧ.

Я сповняв мої обіцянки, як лишє міг: став ся розбудити у вас почутє краси, роздуть іскру поезії, розширити ваш сьвітєгляд. Коби ви самі були пильнійше брали ся до книжок...

НАСТЯ.

Ет, хто там анає, кілько книжок у мене в голові! А що на мені, те видить кождий і після

того судить. Нині у сьвітї кождий тільки дивить ся на платє.

ТРАЧКЕВИЧ.

Як тільки скинете свій народний стрій, ціля краса спаде з вас, Настю.

НАСТЯ.

Най спадє, я не є лилькою на показ. Зараз таки переберу ся по міському. Найдуть ся такі, що їм і так подобає ся.

ТРАЧКЕВИЧ.

Дай вам, Боже, але я певно не буду між ними.

НАСТЯ.

То обійде ся. Плакати за вами не буду. Потребую лишє пальцем кивнути, а найде ся ще ліпший пан, ніж ви (відходить).

ТРАЧКЕВИЧ.

Так, так, переберіть ся хоть з верха, бо в середині — я виджу — ви не всїлі перестроїти себе. (Іде до вікна і стукає). Гоп, гоп, прошу вставати, дорога стєлить ся!

ГАНЯКОВА

(з хати).

Ого, ви вже приїхали? І ми вже збираємо ся.

ТРАЧКЕВИЧ.

Добрий дєнь паням! Коли позволите, добродійко, я приладжу тут стіл до сніданя (іде поза хату).

(Далєше будє).

— III. Виказ жертв на фонд ратуновий паранських Русинів, зглядно на закупно друкарні для них. (Ковсць). Вихованці інстит. Тов. педагог. у Львові 4 К 20 с., Вол. Дидицький, Львів 1 К, о. Малій і коляда від громади Ясеновець 8 К, о. С. Глібовицький, Надвірна складку від себе 2 К 20 с., о. І. Лятишевський 2 К, о. Т. Білинкевич 1 К 80 с., В. Борисевич 1 К, разом 7 К; о. Вас. Тємович, Мозолівка 4 К, о. Барш через п. посла Гурика коляду від громад Угринав дел. і Угринав горіш. 40 К, о. А. Волянський від себе 3 К, від Брацтва церк. в Криворівні 10 К, Бистриці 10 К, Ріці 10 К, від п. о. Тунюка з Бистриці 1 К, разом 34 К; нот. В. Левицький, Винники 4 К 50 с., о. Ів. Парілович, Злоцке 2 К, о. В. Глібовицький від себе 2 К, а з коляди в селі Жукові 15 К 75 с., о. Селецький від громади Жужель 4 К, о. Т. Бордуляк, Городище 4 К, церков в Мшанці 1 К, Ів. Борис, Краків 5 К, о. Шмеріковський, Печеніжин 2 К, Д. Коритко, Підзамче 4 К, Ів. Садовський, Залізі 4 К, М. Мойсєвич 6 К, о. Е. Горницький від себе 2 К, від церков в Раві рускій і Річках по 2 К, ра-

зом 6 К, о. В. Кисілевський від прихожан в Толмачу 11 К, М. Голейко, Львів 10 К, о. Т. Лєжогубський, Львів 4 К, Ст. Мохнацький, Львів 4 К, В. Лавровський, Львів 1 К, о. А. Левицький, Камінне жертву від селянина 3 К, др. Т. Сєвєницький, Борців 2 К, о. С. Донарович, Бориничі 5 К, о. С. Билинський, коляду від Брацтва церк. в Гориглядах 6 К, Е. Богачевський, Маріямполь 2 К, о. А. Фолис, Любича-Князі 1 К, М. Луць, Любича-Князі 1 К, Брацтво церк. Любича камер. 1 К, др. М. Король, Жовква 2 К, Читальня Просвіти, Миловане через адміністрацію «Свободи» 5 К, о. Гр. Лебедович, Німетів 2 К, посла Ю. Романчук 5 К, др. А. Кос 2 К, А. Гошоватюк, Вадовичі, через адміністрацію «Комара» 3 К 20 с., о. крилош. Б. Пюрко, Львів 10 К, Галушинський, Львів 1 К, Я. Павлюк Львів 1 К, о. Дм. Йосифович, Середиць 3 К, о. Ів. Латоровський, Долина 5 К, др. Я. Кулачковський, Львів 3 К 26 с., О. Геців, Бучач 2 К, Іл. Кокорудз, Львів 2 К, Народна Торговля від п. п. М. Березовського з Яворжна 10 К і А. Котовича з Кракова 20 К, о. Павловський, Сухаволя

4 К, Читальня Просвіти, Гаї ад Залізі 4 К, Читальня Просвіти, Пасічна 2 К, о. Кінаш, Дидилів 7 К 80 с., о. Стисловський, Ляцке 1 К, о. Соніжинський, Стріліска 1 К, о. Ер. Кмищевський, Фрага від парохіян 9 К 96 с., Т. Коваль, Яворник польський 2 К, Его Преосв. Еп. Константи Чехович 50 К, з адміністрації «Галичанина» 32 К 12 с., з адміністрації «Діла» 871 К 04 с. — Сума всіх тих датків виносить 1804 К 54 с. і була зложена на книжочці вкладковій «Дністра» ч. 1799.

Сі гроші видано на друковане і вислане календара для Паранських Русинів, на закупно молитвенників, букварів і інших книжок, і на покриті коштів вислання учителя. Подрібний рахунок буде пізніше в газетах оголошений. Потрібні ще суть фонди на покриті коштів вислання більше учителів ементуально сьвящеників і на купно друкарні.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна
Найславнійша програма!
від 1. до 15. червня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура. 2) Сестри Pomtelli, воздушні артистки. 3) Schütz і Werr, тирольські дуетисти. 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Ottinos, найславнійші американські пародисти ексцентричні. 6) Mr. Ronard, зі своїми псами (живі образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle Valesca, зі своїм репертуаром «Retour de Bal». 9) Les Berlov'es, французький дует. 10) Mr. Aleksander, колова їзда на столі. 11) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і сьвята два представлення. Шо пятниці High Life представлення. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— Новий дівочий інститут у Львові. З огляду на се, що многим приходять з трудностю примістити свої діти в інститутах за оплатою 40 К місячно, рішило тов-о «Клуб Русинів у Львові» отворити в вересні с. р. інститут дівочий ім. св. Ольги, де мали-б приміщене учениці шкіл публичних і приватних. За доплатою місячною 24 до 30 К дістануть інститутки мешкане, харч, опал, сьвітло і услугу, як також стараний догляд домашній. Родичі, що хотіли-б примістити свої діти в Інституті св. Ольги, зволать зголосити ся письменно, залучивши сьвідодство убожества, на адресу п-ї Марії Білецької у Львові, ул. св. Софії ч. 9А, найдальше до кінця червня. — Речинець короткий, бо товариство мусить оглянутись за відповідним мешканем. — Кождий зрозуміє, що за так низьку ціну годі при теперішній дорожні, та ще у Львові, дати дівчаткам удержане, але Виділ постарав ся о покриті недобору сего дешевого, а конечно потрібного Інститута. — З Виділу Клубу Русинів у Львові.

— Краса Рада шкільна апробувала слідуочі видання Руского Тов-а педагогічного на нагороду пильности і до бібліотек шкіл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповідання для дітей	40 сот.	54 сот.
Оповідання Катренка	40 "	54 "
Оповідання Коцюбинського	40 "	54 "
Перекази Кримського	40 "	54 "
Дитячі оповідання, Мамин Сибіряка	30 "	54 "
Байки Пушкіна	30 "	54 "
Оповіданє Марка Вовчка ч. I.	30 "	44 "
Марта Борецька	40 "	60 "
На прічках	30 "	44 "
Народні думи, д-ра Пачовського	40 "	60 "
Казки, гр. А. Толстого	40 "	54 "
Поеми, О. Кониського	30 "	44 "
Покарана лож, комедийка	20 "	34 "
Малій співаник	20 "	34 "
Серед цвітів, комедия в 2 діях	16 "	30 "
Лис Микита, Гете-Франко	1 К	1 К 30 "
Перша китичка, Ярошинської	20 сот.	
Друга китичка, Ярошинської	20 "	
обі разом		54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 "	
5 частий разом опр.		2 К 90 "

Для шкіл виділових апробовано:

Дивні пригоди комаха, Сангвіна	48 сот.	75 сот.
Інститутка, М. Вовчка	40 "	60 "
Шекспір в повітках	30 "	60 "

— РІК ЗАСНОВАНА 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

є одним руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервний	386 402 кор. 83 сот.	
Резерва премій	205 227 "	разом
Резерва спеціальна	6 000 "	645 333 кор. 59 сот.
Фонд емеритальний	47 753 "	76 "

«Дністер» обезпечує будинки як також збіже і пашу против шкід огневих. Всі три ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Всч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межі своїх членів яко звороти. В р. 1900. і 1901. виносить зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди затягати позички в Банку краєвим і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товариством, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» часть на рускі добродійні ціли.

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАЧЕ

БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ

СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
білети залізничні
окружні

корабельні карти
I-шої і
II-гої класи

як також карти межипокладові для переселенців до Америки.

★ Ціни найнижчі. ★

★ Виміна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно.

(15—26)

За певну і добру льокацію поруцаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронови
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного